

La senyoreta

Algunes llengües, com ara el francès, han fixat, amb molt de rigor, el tractament que cal donar a les dones segons llur estat civil. Els francesos són especialment primmirats a anomenar, en tota ocasió, «madame» una dona casada o vídua, i «mademoiselle» una dona soltera, prescindint d'una manera absoluta de l'edat i —que sapiguem— de qualsevol altra circumstància de tipus social o professional. Si per desconeixença del seu estat civil s'aplica a una dona el tractament que no li correspon, ella mateixa cuita tot seguit a aclarir la seva condició.

Entre nosaltres les coses no són ben bé iguals. En primer lloc, senyor i senyora tenen un camp d'aplicació molt més extens que no pas «monsieur» i —especialment— «madame» en francès, reduït al simple tractament. Després, es tendeix a tractar de senyora tota dona de certa edat, i tot i que sempre n'hi ha alguna que, si és soltera, reclama el tractament de senyoreta, aquesta actitud no és pas general. I, encara, a certs establiments —escoles, oficines, etc.— és pràctica corrent de tractar totes les dones de senyoreta fent abstracció de llur estat civil.

N'hi ha que no veuen prou clar que es pugui tractar de senyoreta una dona casada i voldrien conformar el nostre sistema al del francès. Creuen que senyoreta vol dir exactament «dona soltera» i que el nom i la idea es correspon i s'ajusten estretament i indissoluble. Però aquesta creença en la correspondència rigorosa entre un nom i un determinat concepte —o realitat lògica— sovint és falsa. El Diccionari Fabra, més acostat a la realitat del llenguatge del que algú pensa, defineix el terme senyoreta dient: «Terme de cortesia aplicat a una noia, a una dona empleada en un establiment, administració, etc.». No sembla, doncs, gens lícit de voler imposar un esquema rígid per a l'ús del tractament de senyoreta, contradient allò en què coincideixen —una vegada més— el Diccionari acadèmic i la pràctica habitual del llenguatge.

ALBERT JANE